

СТАНОВИЩЕ

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент”

Кандидат: гл. ас. д-р Стоян Кирилов Танчев

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.8 Икономика

Научна специалност: Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка
(Иконометричен анализ на данъка върху доходите на физическите лица)

Висше училище: Югозападен университет „Неофит Рилски”

Факултет: Стопански факултет

Катедра: Финанси и отчетност

Обява: Държавен вестник, бр. 57/09.07.2021 г.

Автор на становището: доц. д-р Людмил Найденов, ИУ – Варна, катедра „Финанси”,
научна специалност Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Финанси)

Основание за написване на рецензията: Заповед № 1638 от 22.07.2021 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“

I. Обобщени данни за научната продукция и дейността на кандидата

Кандидатът има защитен дисертационен труд на тема: „Международен сравнителен анализ на прогресивно и пропорционално подоходно облагане” и следователно отговаря на минималните изисквания по *показател А* (50 точки), дефинирани в националния правилник за прилагане на ЗРАС в България.

За участие в конкурса за доцент гл. ас. д-р Стоян Танчев представя хабилитационен труд на тема: „Въздействие на пропорционалния данък върху икономическото развитие на България”, факт, който дава основание да се заключи, че той отговаря на минималните изисквания по показателите от *група В* (100 точки).

Извън хабилитационния труд, имащ характер на монография, д-р Танчев представя следната научна продукция: **Монографии - 2 бр., студии - 3 бр.** (публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни с научна информация - Scopus и/или Web of Science), от които 2 в съавторство, **студии - 5 бр.** (публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове), от които 3 в съавторство, **статии - 5 бр.** (публикувани в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация- Scopus и/или Web of Science), от които 3 в съавторство, **статии - 6 бр.** (публикувани в нереферирани списания с

научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове), от които 4 в съавторство, доклади - 6 бр. (публикувани в нереферирани списания и сборници с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, представени на национални и международни научни форуми), от които 5 в съавторство

В заключение може да се обобщи, че съответстващият на научните публикации брой точки (459,6) отговаря на минималните изисквания по този показател (200 точки за група от *показатели Г*), дефинирани в националния правилник за прилагане на ЗРАС в България. Дейността на гл. ас. д-р Стоян Танчев, имаща отношение към анализирания показател, съответства и на дефинираните във Вътрешни правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ допълнителни изисквания.

Справката за цитирани произведения дава основание да се заключи, че научните търсения на гл. ас. д-р Стоян Танчев са обект на интерес от страна на водещи световни и национални специалисти в областта на финансите. Общият брой на цитиранията е 54, разпределен както следва: 19 цитирания в реферирани или индексирани научни издания, монографии и колективни томове; 4 цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 31 цитирания или рецензии в нереферирани издания с научно рецензиране. Съответстващият на академичната известност на кандидата брой точки (480) отговаря на минималните изисквания (50 точки за група от *показатели Д*), дефинирани в националния правилник за прилагане на ЗРАС в България.

Кандидатът участва в разработването и реализирането на 10 научноизследователски проекта, финансирани от държавната субсидия за научна дейност на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Освен това той е част от екипа на 4 национални и 5 международни образователни и научноизследователски проекти,

Гл. ас д-р Танчев чете лекции пред студенти в образователно-квалификационна степен „бакалавър“ по дисциплините: „Публични финанси“, „Финансов контрол на ЕС“, „Основи на счетоводството“, „Съдебно-счетоводни експертизи“. Като утвърден академичен преподавател кандидатът чете лекции и в ОКС „магистър“ по академичните курсове: „Данъчна политика на ЕС“, „Данъчно облагане в електронна среда“, „Принципи за изграждане на справедлива оценка на КИЦ“. За периода 2014 – 2021 г. са разработени и актуализирани учебните програми по всички курсове.

Следователно съответстващият на показателя международни и национални проекти брой точки (310) отговаря на дефинираните във Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ по този *показател* допълнителни изисквания (30 точки).

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Научното творчество на д-р Танчев съдържа резултати с характер на теоретико-приложни приноси и с възможност за обогатяване на съществуващите знания и повишаване качеството на предлагания образователен продукт. Част от положителните страни в представените за рецензиране разработки могат да бъдат систематизирани така:

Първо. Кандидатът демонстрира задълбочени познания и завидна способност да интерпретира достиженията на икономическата наука в областта на прогресивното и пропорционалното облагане на личните доходи. Изяснявайки теоретичните виждания „за и против пропорционалното облагане“ Стоян Танчев очертава основните акценти в постановките на редица известни автори, търси специфичния им поглед върху изследваните процеси и зависимости, намира мястото им сред останалите представители на съответното икономическо направление, като същевременно аргументира собствени тези, извежда доводи и прави обобщения.

Второ. Задълбочено са анализирани теоретичните аргументи и точно са интерпретирани емпиричните доказателства относно връзката пропорционално облагане-икономически растеж. Висока положителна оценка заслужава становището на кандидата, че изследваната зависимост може да се измери количествено чрез ролята на такива макроикономически променливи като данъчни приходи, инвестиции, заетост и спестявания в общата динамика на БВП. Закономерно, на основата на регресионен и корелационен анализ, гл. ас. Танчев извежда степента на влияние, силата на зависимостите и доказва, че пропорционалното облагане не води непременно до по-висок икономически растеж. Сложните връзки между пропорционалното облагане и икономическия растеж оказват положително влияние върху икономическата активност, при относително ниска степен на корелация, единствено в краткосрочен период и то основно за държавите от Азия и Африка. Логичен е авторовият извод, че ниският пропорционален данък е по-несъвместим с икономическия растеж, отколкото прогресивният данък.

Трето. Кандидатът аргументирано доказва, че ниският данъчен размер при пропорционалното облагане не води до увеличаване на бюджетните приходи. Задълбоченият анализ на емпирични данни потвърждава авторвата теза, че пропорционалният данък не е еластичен и не зависи от изменението на стопанския растеж. Като следствие от задълбочените научни търсения на кандидата закономерно и аргументирано се обосновава изводът, че при високи темпове на икономически растеж пропорционалният данък не влиза в качеството на автоматичен стабилизатор. Ограничавайки потребителското търсене, анализираният данък води до увеличаване на инфлацията и на тази основа – до прегряване на икономиката. При икономически спад обаче, по мнението на кандидата по настоящия конкурс, което изцяло споделяме, пропорционалният данък изпълнява функцията на автоматичен стабилизатор. Пропорционалният данък обаче не понижава неравенството в разпределението на доходите в България – напротив съдейства за неговото увеличение.

Четвърто. Задълбочено е оценена спецификата и точно са очертани характеристиките на прогресивното данъчно облагане. На тази основа категорично се доказва, че прогресивният данък има антициклично въздействие, намиращо израз в понижаване на колебанията в бизнес цикъла. Емпирично е потвърдена концепцията, че автоматичните стабилизатори на прогресивния данък действат както при икономически растеж, така и при спад на икономиката, вкл. българската, осигурявайки плавно преминаване през различните фази на бизнесцикъла.

Пето. Задълбоченият емпиричен анализ на въздействието на трите вида данъчни системи върху икономическия растеж дава основание на кандидата за заемане на академичната длъжност „доцент” да докаже отстояваната в редица публикации теза, че страните, чиито бюджетни приходи се акумулират от косвени данъци, по време на криза имат проблеми с тяхната (на бюджетните приходи) събираемост. Закономерно д-р Танчев обобщава, че след криза приходите в бюджета се възстановяват по-бързо в страните с хибридна и подоходна данъчна система и по-бавно в страните с потребителска.

Следователно научните публикации на гл. ас. д-р Стоян Танчев, представени във връзка с участието му в конкурса, съдържат множество резултати с характер на научни и научноприложни приноси и такива с характер на обогатяване на съществуващите знания. Прави впечатление, че кандидатът е добре запознат със състоянието и степента на разработеност на засегнатите от него въпроси в специализираната икономическа

литература, както и с нормативната уредба и европейската практика в областта на публичните и международните финанси. Следователно приносите на кандидата изцяло съответстват на научните изисквания в националните и вътрешния правилници.

III. Критични бележки и препоръки

Отчитайки и оценявайки положително достойнствата на научната продукция и демонстрирания от гл. ас. д-р Стоян Танчев творчески капацитет, отправяме към него препоръка да популяризира резултатите от своите изследвания на национално и международно равнище, вкл. в световни научни бази данни. Предлагаме натрупаните знания да предаде на студентите чрез публикуване на самостоятелни учебници. Напълно във възможностите на кандидата е да разшири обекта на своите изследвания.

IV. Заключение и становище

Представените за участие в конкурса материали са достатъчни в количествено, аргументирани в съдържателно отношение и отговарят на законовите изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”, т.е. съответстват на утвърдените с Правилника за прилагане на ЗРАС в България национални минимални изисквания, съответно 450 точки съгласно националните изисквания и 1399,6 точки, съгласно представената от кандидата документация. Дейностите, свързани с всеки един от анализирания в рецензията показатели, съответстват и на допълнителните изисквания, дефинирани във Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски” - Благоевград. Основните идеи и защитаваните от автора тези са известни в академичните среди и в практиката.

Посоченото ми дава основание, като член на научното жури, с пълна убеденост да декларирам безусловната си подкрепа и да предложа на останалите колеги да дадем своя положителен вот за присъждане на академичната длъжност „доцент” на гл. ас. д-р Стоян Кирилов Танчев.

17.09.2021 г.

Варна

Член на научно жури:

(доц. д-р Людмил Найденов)

SCIENTIFIC STATEMENT

Concerning: competition for acquiring the academic position “Associate Professor”

Applicant: chief assistant professor doctor Stoyan Tanchev

Field of higher education: 3. Social, economic and legal sciences

Professional field: 3.8 Economy

Scientific specialty: Finance, currency, credit and insurance (Econometric analysis of income tax)

Higher education institution: South-West University “Neofit Rilski”

Faculty: Economics

Department: Finance and accounting

Announced: State Gazette, issue 57/09.07.2021

Author of scientific statement: assoc. prof. Lyudmil Naydenov PhD, Economic University-Varna, Department “Finance”, Scientific specialty “Finance, money circulations, credit and insurance (Finance)”

Reasons for providing the statement: Order № 1638/ 22.07.2021 issued by the Rector of South-West University “Neofit Rilski”

I. General information on the scientific production and the activity of the candidate

The candidate has proven PhD dissertation “International comparative analysis of progressive and proportional income tax” and therefore it is responding to the minimal requirements of group A (50 points) specified in the Regulation of application in Law of Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (RALDASRB).

For participation in the competition for associate professor, chief assistant professor doctor Stoyan Tanchev presents a main habilitation work “Influence of the proportional income tax on economic development of Bulgaria”, which is responding to the minimal requirements of group B (100 points).

Outside the main habilitation work - chief assistant professor doctor Stoyan Tanchev presents the following scientific work: **Two** monographies; **Three** scientific studies (published in scientific journals, referenced and indexed in world-renowned databases of scientific information in Scopus and Web of Science) two of which are published in co-authorship; **Five** scientific studies (published in non-referenced scientific peer-reviewed journals or in published collective volumes) three of which are in co-authorship; **Five** scientific articles (published in scientific journals, referenced and indexed in world-renowned databases of scientific information in Scopus and Web

of Science) three of which are in co-authorship; **Six** scientific articles (published in non-referenced scientific peer-reviewed journals or in published collective volumes) four of which are in co-authorship; **Six** scientific reports (published in non-referenced scientific peer-reviewed journals or in published collective volumes, present on national and international scientific forums) five of which are in co-authorship.

In conclusion, it can be summarized that the corresponding number of the scientific publications points 459,6 fulfils the minimal requirements in all groups (200 points per group of indicators G), defined in the Development of Academic Staff Act in the Republic of Bulgaria. The scientific activity of chief assistant professor doctor Stoyan Tanchev in regard to the analysis indicator corresponds to the defined in the Internal rules for the development of the academic staff in SWU "Neofit Rilski" additional requirements as well.

Reference to cited publications of chief assistant professor doctor Stoyan Tanchev has shown that they are subject of interest of main worldwide and national specialists in the financial science field. The total number of the citations is 54, in the next follow divided as follows: 19 citations of the candidate's publications in scientific publications, referenced and indexed in world-famous scientific information databases; 4 citations in monographs and peer-reviewed collective volumes; 31 citations or reviews in non-referenced scientific peer-reviewed journals. The total number of points of the candidate is 480 and it suits the minimal requirements (50 points for a group of indicators D), defined in the Regulation of application in Law of Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

The candidate took part in the creation and implementation of 10 scientific projects, funded by the Government budget for scientific activity of SWU "Neofit Rilski". Furthermore the chief assistant professor doctor Stoyan Tanchev is a part of the team of 4 national and 5 international educational scientific projects.

Chief assistant professor doctor Stoyan Tanchev lectures on the courses in bachelor degree: Public finance; Financial control in EU; Accounting; Judicial-Accounting expertise. As a proven academic lecturer the candidate teaches courses in master's degree: Tax policy in EU; Taxation in digital world; Principles for creation of fair assessment of cultural and historical property. In the period 2014-2021 all syllabuses have been developed and updated.

Therefore all the points of indicator of international and national projects are 310 and correspond to the specified in Internal Rules for the Development of the Academic Staff in SWU "Neofit Rilski" and additional requirements (30 points).

II. Assessment of the scientific and practical results and contributions of the creative production submitted for participation in the competition

Scientific publications by chief assistant professor doctor Stoyan Tanchev contain results with theoretical and applied contributions with the possibility to increase and upgrade the knowledge and quality of educational product. Some of the positive aspects of the submitted papers for review can be systematized as follows:

First. The candidate has knowledge and abilities to interpret the achievements of economic science in the area of the progressive and proportional income tax. Clarifying the theoretical points of view “pros and cons of the proportional income tax” Stoyan Tanchev describes the main emphasis of the theories of many popular economists, he searches their specific position on the studied processes and dependencies, finds their place among other representatives of the respective economic direction, while simultaneously arguing his own theses, formulate arguments and conclusions.

Second. He analyzes the theoretical arguments and interprets the empirical evidence on the relationship between proportional income tax and economic growth. The candidate deserves a high positive assessment as the researched dependence can be quantified through the role of key macroeconomic variables such as tax revenues, investments, employment and savings in the general GDP dynamics. Based on regression and correlation analysis, chief assistant professor doctor Stoyan Tanchev proves that the proportional income tax does not necessarily lead to higher economic growth. He proves that the relationship between proportional income tax and economic growth has a positive effect on economic activity, with a low degree of correlation, only in the short-run period and basically for the countries of Asia and Africa. The author's conclusion that the low proportional income tax is more incompatible with economic growth than the progressive tax is logical.

Third. The candidate argues that the low tax rate of the proportional income tax does not lead to increase of budget revenues. The analysis of the empirical data confirms the author's thesis that the proportional tax is not elastic and does not depend on the change in economic growth. As a consequence of the candidate's scientific research a conclusion has been made that the proportional tax does not work as an automatic stabilizer at high rates of economic growth, does not decrease consumer demand, the analyzed tax leads to an increase in inflation and on this basis - to overheating of the economy. In the opinion of the candidate in this competition, in the period of

the economic depression the proportional income tax functions as an automatic stabilizer, an opinion which we completely agree with. However, the proportional tax does not reduce the inequality in the distribution of personal income in Bulgaria and leads to its increase.

Fourth. The different specifics and characteristics of progressive taxation are assessed. Based on this, it is proved that the progressive income tax has a countercyclical impact and leads to decrease of fluctuations in different phases of the business cycle. Empirically it is confirmed that the automatic stabilizers of the progressive income tax has influence in periods of economic growth and economic crisis, including Bulgarian economy, and ensuring a smooth transition through different phases of the business cycle.

Fifth. An in-depth empirical analysis of the impact of the three types of tax systems on economic growth gives the candidate the opportunity to hold the academic position of associate professor to demonstrate in a number of publications thesis that countries whose budget revenues are accumulated from indirect taxes in times of crisis have problems with their (budgetary revenue) collection.

Therefore, the scientific publications of chief assistant Stoyan Tanchev, presented in connection with his participation in the competition, contain numerous results with the nature of scientific and scientifically applied contributions and those with the character of enrichment of existing knowledge. The candidate has good knowledge of the specialized economic literature of the analyzed problems, as well as the regulations and European practice in the field of public and international finance. The applicant's contributions therefore fully comply with the scientific requirements in national and internal rules.

III. Critical notes and recommendations

I appreciate the achievements of the scientific production from chief assistant professor doctor Stoyan Tanchev and I recommend him to popularize the results of his empirical research at national and international level, including world scientific databases.

I recommend him to introduce the accumulated knowledge to the students by publishing individual textbooks. It is entirely with the candidate's ability to expand the object of his researches.

IV. Conclusion

The presented scientific materials for participation in this competition are sufficient and meeting the legal requirements for the academic position of "Associate Professor", and

corresponding to the national minimum requirements specified in the Academic Staff Development Act in the Republic of Bulgaria, respectively 450 points according to the national requirements and 1399,6 points according to the documentation submitted by the candidate.

The activities related to each of the analysed groups in the scientific opinion also respond to the additional requirements defined by the Internal Rules for Development of the Academic Staff at South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad. The main ideas and those defended by the author are known in academic area and proved in practice.

As a member of the scientific jury, I am convinced to declare my unconditional support and I would like to recommend my colleagues to support with a positive vote the acquisition of the academic position "Associate Professor" of chief assistant professor doctor Stoyan Kirilov Tanchev.

17 September 2021
Varna

Member of the Scientific Jury:

(Associate Professor Dr. Lyudmil Naydenov)

